

Artikel 43 vragen SPA inzake 'Milieuschade door Chemelot

Kenmerk SPA/2019/43/03

Datum 22 mei 2019

Geacht College,

Gisteren en vandaag heeft NRC in de artikelen '[Aanpak van vergeten broeikasgas kan milieuklapper opleveren](#)' en '[Uitstoot vervuilend lachgas jarenlang niet gemeld](#)' aangetoond dat het al jaren flink schort aangaande milieuzaken op Chemelot.

De teksten '[Drie fabrieken op chemisch complex Chemelot stoten samen de bulk van het industriële lachgas in Nederland uit. Dat kan drastisch minder. Jarenlang greep niemand in.](#)' en '[Het gaat om een in 1969 gebouwde fabriek van het bedrijf Anqore, die acrylonitril produceert. Acrylonitril is de grondstof voor een type plastic. Dat zulke fabrieken lachgas uitstoten, is uit vakliteratuur algemeen bekend. Toch werd tot 2017 de lachgasuitstoot van de fabriek niet gemeten. Volgens het RIVM is het in Nederland verplicht om de uitstoot van lachgas te rapporteren en controleert de provinciale milieudienst of metingen en registratie juist worden uitgevoerd. Chemelot gaf er geen ruchtbaarheid aan toen het in 2017 de gemiste uitstoot van Anqore ontdekte, maar meldde de omissie wel bij de provincie Limburg. Die zegt echter dat de Nederlandse Emissieautoriteit \(NEa\) verantwoordelijk is voor de monitoring van de lachgasuitstoot van deze fabriek. De NEa ontkent dit.](#)' maken duidelijk dat (ook) de provincie, zijnde vergunningverlenende en controlerende haar handen in onschuld wast.

Niet voor niets heeft de Onderzoeksraad Voor Veiligheid in haar nog steeds niet door de Raad besproken rapport geconcludeerd dat de provincie veel meer inhoud aan haar rollen in het publieke belang moet geven.

Vraag 1

Bekend is dat Chemelot in het verleden de uitstoot van lachgas in andere fabrieken heeft aangepakt. SPA wil daarom weten wanneer voor het eerst bekend was dat de ACN-fabriek lachgas uitstoot, wat er sindsdien aangedaan is en groot de jaarlijkse uitstoot momenteel is.

In de publicatie [PBL – Monetaire milieuschade - 2018](#) wordt uitgerekend wat economisch de jaarlijkse milieuschade is. Milieuschade is daarbij op pagina 9 gedefinieerd als '[schade die wordt toegebracht aan de fysieke leefomgeving van levende wezens](#)'.

Daar valt dus ook gezondheidsschade en vermindering van woningwaarde van omwonenden onder. Uitstoot van broeikasgassen door de chemie blijkt een belangrijke factor te zijn.

Pagina 9 : '[Daarbij hangen de effecten vaak sterk af van de plaats van de emissie en de mate waarin deze lokaal effect sorteert. Zo is de emissie van luchtverontreinigende stoffen vlak bij dichtbevolkte gebieden veel schadelijker dan in dunbevolkte gebieden.](#)'

Vraag 2

Aangezien het grootste deel van de uitstoot in Sittard-Geleen plaatsvindt behoort Sittard-Geleen financiële compensatie te krijgen. Wat doet het College er aan om financiële compensatie te krijgen?

Vraag 3

'Monetaire milieuschade' maakt nog geen deel uit van het gemeentefonds. Gaat het College dit inbrengen?

Pagina 12 : '[Een klassiek voorbeeld is het bepalen van de monetaire schade van geluidsoverlast of een minder fraai uitzicht. Hiervoor worden bijvoorbeeld verschillen in huizenprijzen gebruikt tussen woningen met geluidsoverlast respectievelijk met een storend uitzicht en woningen zonder geluidsoverlast respectievelijk met een mooi uitzicht. Het](#)

prijsverschil op de huizenmarkt kan objectief worden gemeten en geeft dan informatie over wat mensen gemiddeld ten minste extra over hebben om in een woning met een mooi uitzicht of zonder geluidsoverlast te wonen, en daarmee over de schade die geluidsoverlast of horizonvervuiling veroorzaken. Met behulp van dit soort schaduw prijzen kan de (totale) waarde van milieuschade worden bepaald als het aantal gehinderden bekend is.'

Vraag 4

De huizenprijzen liggen in Sittard-Geleen aanzienlijk lager dan in omliggende gemeenten en andere gemeenten van Zuid-Limburg (exclusie regio Parkstad). Wat gaat het College doen om de monetaire schade op de huizenmarkt vast te stellen en die voor haar inwoners gecompenseerd te krijgen?

Pagina 17 : *'De milieuschade door broeikasgassen bedraagt ongeveer 11,5 miljard euro, oftewel 37 procent van het totaal als wordt uitgegaan van een milieuprijs van 57 euro per ton CO₂'*

'Uiteindelijk draait het om drie stoffen, te weten koolstofdioxide (CO₂), stikstofdioxide (NO_x) en ammoniak (NH₃). Met name de schade van NO_x is opvallend: deze veroorzaakt alleen al ruim 12,25 miljard euro schade. Dat is meer dan de 9,75 miljard euro milieuschade door CO₂ bij een prijs van WLO Hoog'

'Ammoniak (NH₃) tot slot zorgt voor bijna 4 miljard euro schade'

Vraag 5

Hoe groot zijn de emissies van Chemelot en haar bijdrage aan de monetaire milieuschade?

Pagina 29 : *'Er zijn echter aanwijzingen uit epidemiologisch onderzoek dat NO_x (en dan met name NO₂) ook effect heeft op de chronische mortaliteit.'*

'Mortaliteit betreft vroegtijdig overlijden. Bij acute mortaliteit gaat het om het risico om (acuut) te overlijden en bij chronische mortaliteit om de levensverwachting.'

Vraag 6

Al jarenlang wordt gemeld dat wijken rond Chemelot een lagere levensverwachting hebben dan elders. Wat doet het College om de oorzaken te achterhalen?

De gezondheid en de leefomgeving van onze inwoners behoort volgens SPA en volgens de OVV leidend te zijn bij het economische beleid dat door provincie en gemeente gevoerd worden, ook en vooral wanneer het Chemelot betreft. Steeds vaker worden inwoners geconfronteerd met dingen die gewoon niet in orde zijn op en rond Chemelot.

Vraag 7

Is het College het met SPA eens dat de grenzen van het acceptabele bereikt dan wel overschreden zijn en dat Chemelot eerst maar eens moet zorgen dat het zijn zaken aantoonbaar op orde heeft eer er gesproken kan worden over uitbreiding?

Jack Renet
Raadslid SPA